

Ο ΤΡΟΧΟΝΟΜΟΣ

Σ Ε ΚΕΙΝΟ τὸ σημεῖο, ἡ κίνηση εἶχε μποτιλιαρισθεῖ, πρᾶγμα ποὺ δὲν συνέβαινε σπάνια. Μισοῦσα τὶς στιγμὲς αὐτές, ποὺ μὲ ὑποχρέωναν νὰ κάθομαι δίπλα στὸν ὀδηγὸ (ἀπέφευγα πάντα νὰ πάρω ἐγὼ τὸ τιμόνι, μ' ὄλο ποὺ ὀδηγοῦσα —θαυμάσια, μπορῶ νὰ πῶ) καὶ νὰ νοιώθω τὴν ἀδημονία του, καθὼς μὲ τὴ σιγανή, πόντο πρὸς πόντο κίνηση, τοῦ ἔσβυνε συχνὰ ἡ μηχανή. Ἐάν ἦταν εὐπρεπής, βλαστημοῦσε, μέσα ἀπ' τὰ δόντια του, μὰ οἱ περισσότεροὶ ὀδηγοὶ σὲ κεῖνο τὸ μέρος, τῷπαιρναν ἀπόφαση, πάντα ἔτσι γινόταν, καὶ τὸ δεχόνταν σὰν μιὰ ἀόριστη μοῖρα. Συνήθιζαν, ὅπως συνηθίζει κανεὶς στὴν ἀναπηρία του καὶ βολεύεται στὸ ξύλινο πόδι του.

«Δὲ θὰ βγοῦμε ποτὲ ἀπ' αὐτὸ τὸν λαιμό», εἶπε ὁ ὀδηγός.

Στὸν τόνο του δὲν ὑπῆρχε καμμιά ἀπελπισία, μ' ὄλο ποὺ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ὁ λαιμὸς ποὺ ἔκανε ὁ δρόμος σὲ κεῖνο τὸ μέρος, ἦταν ἐξαιρετικὰ στενός, καὶ εἶχε παγιδεύσει ὅλα τὰ αὐτοκίνητα, ποὺ μπῆκαν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν, ξεκινῶντας ἀπὸ τὴν πλατεία ἀνετη λεωφόρο.

Καθόμουνα μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι περασμένο στὴν πλάτη τοῦ ἔρεσίνωτου, σχεδὸν ἀκουμπώντας στὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου, μ' ἓνα τσιγάρο στὴν ἄκρη ἀνάμεσα στὰ δάχτυλα τοῦ δεξιοῦ μου χεριοῦ. Κύτταζα μέσα ἀπὸ τὸ πάρ - μπριζ τὴν συμφόρηση, τὰ ἀμάξια σχεδὸν ἀκουμποῦσαν τὸ ἓνα στὸ ἄλλο. Κανένας τροχονόμος δὲν φαινόταν μακρυνά, ἄλλωστε τὸ εἶδος πῆγαινε νὰ καταργηθῆ, καθὼς ἀπὸ καιρὸ εἶχε ἀντικατασταθεῖ μὲ τὰ φανάρια. Φανάρια, μὲ μεγάλα πολύχρωμα ἀνέκ-

φραστα μάτια ἄναβαν κι' ἔσβυναν, ἕνας ψυχρὸς ἐγκέφαλος ρύθμιζε τὴν κυκλοφορία ἐπάνω σὲ κανόνες πού δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ καταλάβει κανεὶς, ἀφοῦ τὰ αὐτοκίνητα μόλις πρόφταναν νὰ κινηθοῦν ἕναν πόντο, ἴσα—ἴσα γιὰ νὰ σβύση ἡ μηχανή τους. Κύτταζα τὸν ὁδηγό μου, καὶ τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ἄλλων ἀμαξιῶν καθὼς ἡ σιλουέττα τους διαγράφονταν πίσω ἀπ' τὸ κρύσταλλο. Ἐμοιαζαν ὅλοι σὰν φιγοῦρες κομμένες σὲ χαρτόνι, σὲ μιὰ ὁμοιόμορφη στάση, οἱ ράχες τους εἶχαν κυρτώσει, σὲ μιὰ ὁμοιόμορφη κίνηση, τὰ χέρια τους τὸ ἕνα στὸ τιμόνι τὸ ἄλλο στὶς ταχύτητες. Ταχύτητα. Σκέφτηκα πὼς ἀπὸ καιρὸ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν ξεχάσει ποιά ἔννοια μποροῦσε νὰ ἔχει ἡ λέξη μὰ ἀπὸ π ὅ σ ο καιρὸ, δὲν μπόρεσα νὰ λογαριάσω. Ἀνατρίχιασα καθὼς ὁμολογοῦσα στὸν ἑαυτό μου πὼς κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ἄρχισα νὰ χάνω ὠρισμένες στοιχειώδεις ἱκανότητες, ὅπως π.χ. νὰ ὑπολογίζω τὸν χρόνο, ἔτσι καθὼς ὁ χρόνος θρυμματιζόταν κι' ἐκμηδενιζόταν κάτω ἀπὸ τὶς βαρεῖες ρόδες τῶν ἀμαξιῶν, πού προχωροῦσαν πόντο — πόντο. Καθὼς κανένας τροχονόμος δὲν φαινόταν μακρυνά, νὰ δώσῃ ἕναν ταχύτερο ρυθμὸ στὴ κίνηση, νὰ βγάλῃ τὰ ἀμάξια ἀπὸ τὸν λαιμό, ἀναρωτήθηκα, γιατί ἄραγε κανένας ἀπὸ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοὺς δὲ τὸν εἶχε ἀναζητήσει. Θὰ μποροῦσε νὰ φωνάξῃ, ἂν ὁ χῶρος δὲν ἐπέτρεπε νὰ κυκλοφορήσῃ κανεὶς μέσα ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα ὥσπου νὰ τὸν βρεῖ. Κατέβασα ἀργὰ τὸ κρύσταλλο τοῦ παραθύρου μου γιὰ νὰ φωνάξω — κάποιος ἔπρεπε νὰ φωνάξῃ ἐπὶ τέλους. Καθὼς τὸ κρύσταλλο κυλοῦσε πρὸς τὰ κάτω, μέσα ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα πού διαρκῶς μεγάλωνε, ἔμπαινε ὁ θόρυβος ἀπὸ τὸ πλῆθος τὰ ἀμάξια πού εἶχαν σωρευθεῖ. Τὰ ἀμάξια δὲν εἶχαν φωνή, δὲν κορνάριζε κανεὶς ὁδηγός, ὅμως μιὰ βουή, κάτι ἀκαθόριστι, βαρὺ, πνιχτό, κάτι σὰν μουγγρητὸ εἰσώρμησε μὲ τόση βιαιότητα πού βιάστηκα νὰ κλείσω πάλι τὸ κρύσταλλο στρέφοντας μὲ ὀρμὴ τὸν κοχλία. Ὁχι, δὲν θὰ μ' ἄκουγε κανεὶς ἂν φώναζα. Κύτταξα τὸν ὁδηγό μου, πού μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ του, γιατί ἡ προσοχή του ἦταν συγκεντρωμένη πάντα στὸ δρόμο, μήπως χάσῃ τὴν εὐκαιρία νὰ προχωρήσῃ μισὸ πόντο, μὲ κύτταζε μ' ἕνα βλέμμα κατανοήσεως, σὰ νὰ

μούλεγε: «κάνε ὅ,τι νομίζεις πῶς εἶναι τὸ καθήκον σου, ἄδικα ὁμως».

Ἦμουν νέος. Τὸ ἔνοιωθα πῶς ἦμουν νέος ἀπὸ τὸ πείσμα πὺν κόχλαζε στὶς φλέβες μου, ἀπὸ τὴν ἐπιμονή μου σὲ μιὰ ἰδέα πὺν τὴν θεωροῦσα σωστή, ἀπὸ τὴν προσκόλησή μου, σὲ ὅ,τι δὲν εἶχε κέρδος ἀλλὰ ἦταν δίκαιο. Δίκαιο ἔνοιωσα πῶς ἦταν νὰ μὴν παιδεύονται οἱ ὁδηγοὶ πὺν ἔπρεπε νὰ πᾶνε στὸ σπίτι ἢ στὶς δουλειές τους, πὺν τοὺς περίμεναν παιδιά, ὑποχρεώσεις, πὺν παγιδεύτηκαν ἔτσι ἀνόητα σ' ἓνα λαιμό, ἐνῶ μπορούσαν νὰ πᾶν' ἀπ' ἄλλο δρόμο ἂν κάποιος τοὺς τὸ ἔλεγε. Γιατί νὰ βασανίζονται, ἢ μήπως δὲν βασανίζονταν μονάχα; Ὁχι, αὐτὸ πὺν πάθαιναν οἱ ὁδηγοὶ ἦταν κάτι τρομερό, τὸ ἔβλεπα στὰ βλέμματά τους, στὶς κυρτωμένες τους ράχες, στὶς γροθιές πὺν σφιγγόταν πάνω στὸ τιμόνι καὶ στὶς ταχύτητες. Δὲν εἶχαν πιά ἐλπίδα. Τὸ φῶς ἔσβηνε ἀπ' τὰ μάτια τους, καὶ πήγαιναν ἐκεῖ μοιρολατρικά, πόντο—πόντο, βέβαιοι πῶς δὲν θὰ βγοῦν ποτὲ ἀπὸ τὸ «τράφικ» ἐκεῖνο. Ναί, αὐτὸ ἦταν τὸ χειρότερο. Ὑπέκυπταν. Ἦταν σίγουρο πῶς δὲν θὰ μπορούσαν πιά νὰ ξαναβγοῦν ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο ὄρθιοι, εὐτυτενεῖς, ἔτσι ὅπως εἶχαν μάθει σ' ἐκείνη τὴν ἄβολη στάση τόσον καιρὸ — π ὅ σ ο ν ἀλήθεια; Δὲν θὰ μπορούσαν νὰ ἀγωνισθοῦν νὰ τρέξουν σὲ ράλλυ, νὰ κερδίσουν τροπαια ἢ ἀπλῶς τὶς ὑποθέσεις τῆς καθημερινῆς τους δουλειᾶς. Ἐκεῖ, κουλουριασμένος μέσα στ' αὐτοκίνητα χανόταν ἓνας κόσμος ὀλόκληρος. «Τὸν τροχονόμο», σκέφτηκα, «τὸν τροχονόμο πρὶν νὰ εἶναι ἀργά». Κι' ἔσφιξα τὸ χερούλι τῆς πόρτας γιὰ νὰ τὴν ἀνοίξω. Πρόσεξα πάλι τὸ βλέμμα τοῦ ὁδηγοῦ μου. Δὲν μ' ἐνθάρρυνε, οὔτε μ' ἐμπόδιζε. Νόμιζα πῶς χαμογελοῦσε, μὰ δὲν ξέρω ἂν μὲ συμπόνοια ἢ μὲ εἰρωνεία. Ἀνοίξα τὴν πόρτα. Ἡ βουή μὲ κύκλωσε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Ἡ πήχτρα τῶν αὐτοκινήτων δὲν μ' ἄφηνε κἂν νὰ σταθῶ ὄρθιος — ἔπρεπε νὰ σφηνωθῶ ἀνάμεσά τους γιὰ νὰ προχωρήσω. Ποῦ ἦταν ὁ Τροχονόμος; Μὲ τὸ βλέμμα ἐρεύνησα τὸν ὀρίζοντα πάνω ἀπὸ τὴν ἀτσαλένια θάλασσα, πὺν σχημάτιζαν οἱ σκεπὲς τῶν αὐτοκινήτων